

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ**

СХВАЛЕНО

Вченого ради СНУ ім. В. Даля
протокол № 5
від 31 січня 2020 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказом ректора СНУ ім. В. Даля
№ 23/1-01 від 13 лютого 2020 р.

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПОРЯДОК ТА УМОВИ ФОРМУВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ
ОСВІТНЬОЇ ТРАЄКТОРІЇ ЗДОБУВАЧАМИ ВИШОЇ ОСВІТИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ**

Редакція 2020-02

м. Сєверодонецьк

АВТОР:

Перший проректор СНУ ім. В. Даля

Д.М. Марченко

1 МЕТА І СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

- 1.1 Положення про порядок та умови формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачами вищої освіти Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля (далі – Положення) розроблено відповідно до вимог стандарту ISO 9001:2015 «Quality management systems — Requirements» («Системи управління якістю. Вимоги») з метою створення освітнього середовища, орієнтованого на задоволення потреб та інтересів здобувачів вищої освіти, та конкретизації процедури формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачами вищої освіти у Східноукраїнському національному університеті імені Володимира Даля (далі – СНУ ім. В. Даля).
- 1.2 Положення є обов’язковим для ознайомлення та виконання науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти університету.
- 1.3 Для інших працівників СНУ ім. В. Даля Положення носить інформаційний характер.

2 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

Дане Положення розроблено відповідно до:

- Закону України «Про вищу освіту»;
- Положення про організацію освітнього процесу СНУ ім. В. Даля;
- Стандарту ISO 9001:2015 «Quality management systems — Requirements» («Системи управління якістю. Вимоги»);

3 ТЕРМІНИ, ВІЗНАЧЕННЯ ТА ПРИЙНЯТИ СКОРОЧЕННЯ

У даному Положенні застосовано терміни в наступних значеннях:

Академічна мобільність -	можливість учасників освітнього процесу навчатися, викладати, стажуватися чи проводити наукову діяльність в іншому закладі вищої освіти (науковій установі) на території України чи поза її межами.
Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЄКТС) -	система трансфера і накопичення кредитів, що використовується в Європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів і сприяє академічній мобільності здобувачів вищої освіти. Система ґрунтується на визначені навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених результатів навчання, та обліковується у кредитах ЄКТС.

Здобувачі вищої освіти -	особи, які навчаються у закладі вищої освіти на певному рівні вищої освіти з метою здобуття відповідного ступеня і кваліфікації.
Кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (кредит ЄКТС) -	одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин. Навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить 60 кредитів ЄКТС.
Навчальний план -	документ встановленої форми, розроблений на підставі відповідної освітньої програми і визначає перелік та обсяг освітніх компонентів у кредитах ЄКТС, їх логічну послідовність, форми організації освітнього процесу, види та обсяг навчальних занять, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю, що забезпечують досягнення здобувачем відповідного ступеня вищої освіти програмних результатів навчання.
Освітня (освітньо-професійна чи освітньо-наукова) програма -	система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності (спеціалізації), що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти.

У даному Положенні застосовано наступні скорочення:

ННІ -	навчально-науковий інститут.
СНУ ім. В. Даля -	Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля.
Положення -	Положення про порядок та умови формування індивідуальної траєкторії здобувачами вищої освіти Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля.

4 ВСТАНОВЛЕНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

4.1 Загальну відповідальність за здійснення контролю щодо дотримання даного Положення покладено на першого проректора СНУ ім. В. Даля.

4.2 Загальну відповідальність щодо ефективного функціонування системи формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачами вищої освіти СНУ ім. В. Даля покладено на Центральний навчально-методичний центр.

4.3 Локальну відповідальність за дотримання порядку та умов формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачами вищої освіти університету покладено на директорів ННІ (деканів факультетів).

5 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

5.1 Формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачем вищої освіти відбувається з навчальних дисциплін із циклу вільного вибору за першим (бакалаврським), другим (магістерським) та третім (доктора філософії) рівнями вищої освіти.

5.2 Положення визначає процедуру запису здобувачів вищої освіти на курси навчальних дисциплін вільного вибору, передбачених відповідною освітньою програмою та навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти. При цьому здобувачі певного рівня вищої освіти мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти, за погодженням з керівником відповідного факультету чи підрозділу.

5.3 Для конкретизації планування та організації освітнього процесу в освітніх програмах рекомендовано:

- за першим (бакалаврським) рівнем 12 навчальних дисциплін вільного вибору по 4 на рік, починаючи з 2-го року навчання;
- за другим (магістерським) рівнем 5 навчальних дисциплін вільного вибору;
- за третім (доктора філософії) рівнем мінімум 2 навчальних дисципліни вільного вибору.

5.4 Обсяг кожної дисципліни вільного вибору на всіх рівнях освіти становить 5 кредитів ЄКТС за виключенням останнього (3-го) семестру підготовки магістра де обсяг зменшений до 3 кредитів ЄКТС.

5.5 Здобувачам вищої освіти на всіх рівнях пропонується вивчати по 2 дисципліни вільного вибору у кожному семестрі. Виключення можуть становити:

- на бакалаврському рівні підготовки в 7-му семестрі, у разі, якщо освітньою програмою передбачено 4 дисципліни вільного вибору;
- на магістерському рівні підготовки 3-й семестр в якому передбачено лише одну дисципліну вільного вибору;
- на рівні підготовки доктора філософії 3 та 4-ий семестри в яких пропонується лише по одній дисципліні вільного вибору.

5.6 З дисциплін вільного вибору формується каталог навчальних дисциплін, де вони поділяються на такі, що вивчаються в осінньому або весняному семестрі всіх рівнів підготовки, можуть мати передумови (вхідні вимоги до студентів, які хочуть обрати дисципліну) до вивчення і пропонують отримати загальне уявлення або поглиблені знання з певного предмету та задовольняють цікавість здобувача вищої освіти або мають на меті підвищити рівень його підготовки.

5.7 За кожною освітньою програмою в університеті формуються програми:

- «minor» (від 2 до 4 дисциплін), котрі містять мінімальний набір курсів об'єднаних структурно-логічною схемою та мають на меті надати здобувачеві вищої освіти загальну уяву з іншої галузі або спеціальності, без особливих вимог (передумов) до здобувача вищої освіти;
- профілізації, які представляють собою рекомендовану освітню траекторію, що містить значну кількість (від 60 до 100%) дисциплін вільного вибору, котрі об'єднані структурно-логічною схемою і мають на меті поглиблене вивчення певного профілю тієї спеціальності якій навчається здобувач вищої освіти.

Ці програми розміщаються на сайті університету, в якості рекомендацій.

5.8 Дисципліни вільного вибору мають право пропонувати всі кафедри університету. Завідувачі відповідних кафедр, що пропонують дисципліни вільного вибору, забезпечують підготовку силабусів, методичних та організаційних матеріалів, необхідних для їх вивчення.

5.9 Здобувач вищої освіти, на задоволення власних потреб та інтересів, при формуванні індивідуальної освітньої траекторії має право:

- обирати лише окремі навчальні дисципліни вільного вибору;
- утворювати комбінацію з окремих навчальних дисциплін вільного вибору, програм «minor» та/або програми профілізації;
- обирати дисципліни вільного вибору лише з програми профілізації, якщо вона планується на весь період навчання і задовольняє здобувача вищої освіти;
- брати за основу програму профілізації, що планується на весь період навчання та замінити окремі навчальні дисципліни, що є певною гілкою структурно-логічної схеми;
- обрати програму профілізації, що планується на весь період навчання та на певному етапі її припинити, а обсяг, що залишився заповнити програмами «minor» та/або окремими навчальними дисциплінами вільного вибору.

5.10 При формуванні індивідуальної освітньої траекторії здобувач вищої освіти має враховувати семестр (осінній або весняний) в якому викладається конкретна дисципліна вільного вибору та необхідну кількість дисциплін вільного вибору в цьому семестрі. У

випадку вибору дисциплін, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти, необхідною умовою є погодження декана факультету (директора ННІ).

5.11 Здобувач вищої освіти при формуванні індивідуальної освітньої траєкторії не може обирати дисципліну більше одного разу протягом всього строку навчання.

5.12 Перелік дисциплін вільного вибору кожного навчального року може змінюватись.

5.13 Декан факультету (директор ННІ), за рішенням Вченої ради факультету (ННІ), може дозволити здобувачам вищої освіти, що є учасниками програм академічної мобільності, відповідно до індивідуального плану здобувача вищої освіти зараховувати вибіркові дисципліни, які прослухані в іншому закладі вищої освіти, але мають розбіжності в обсягу кредитів ЄКТС, за умови не меншої сумарної кількості кредитів ЄКТС.

5.14 Декан факультету (директор ННІ), за рішенням Вченої ради факультету (ННІ), може дозволити, відповідно до індивідуального плану здобувача вищої освіти, перезарахування дисциплін вільного вибору у разі поновлення або переведення здобувача вищої освіти, навіть якщо мають місце розбіжності в обсягу кредитів ЄКТС, за умови не меншої сумарної кількості кредитів ЄКТС.

5.15 При переведенні або поновленні перезарахування кредитів проводиться за рахунок фактично вивчених дисциплін за умови не меншої кількості кредитів і будь-яка дисципліна може бути віднесена до дисциплін вільного вибору, якщо вона не входить до обов'язкових дисциплін освітньої програми спеціальності на яку переводиться або поновлюється здобувач вищої освіти.

5.16 Зміни та доповнення до даного Положення вносяться та затверджуються Вченою радою університету у тому ж порядку, що й саме Положення.

6 ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПРАВА ВІЛЬНОГО ВИБОРУ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

6.1 Кафедри, які забезпечують викладання дисциплін вільного вибору, до весняного семестру кожного навчального року подають до деканатів список дисциплін вільного вибору, їх силабуси, програми «minor» та профілізації, які пропонуються здобувачам вищої освіти на наступний навчальний рік.

6.2 Вчена рада факультету (ННІ) затверджує програми «minor» та програми профілізації за всіма рівнями вищої освіти.

6.3 Центральний навчально-методичний центр після отримання силабусів дисциплін вільного вибору, затверджених програм «minor» та програм профілізації за всіма рівнями

вищої освіти, не пізніше 31 березня поточного року вносить відповідну інформацію на сайт СНУ ім. В. Даля.

6.4 Процес ознайомлення здобувачів вищої освіти із переліком дисциплін вільного вибору розпочинається з моменту внесення відповідної інформації на планований навчальний рік на сайт СНУ ім. В. Даля.

6.5 Процес формування індивідуальної освітньої траєкторії на планований навчальний рік підготовки відбувається через «Електронний кабінет студента» в електронному кампусі СНУ ім. В. Даля у такі строки:

- з 15 по 31 травня для здобувачів вищої освіти, що навчаються на перших трьох курсах першого (бакалаврського) рівня, на першому курсі другого (магістерського) та третього (доктора філософії) рівня;
- протягом перших двох навчальних тижнів для здобувачів, котрі щойно вступили на перший (бакалаврський) рівень підготовки здобувачів вищої освіти за скороченим терміном навчання та на другий (магістерський) рівень.

6.6 Для відкриття дисципліни вільного вибору рекомендована мінімальна кількість слухачів має становити:

- 5 осіб для другого (магістерського) рівня;
- 10 осіб для першого (бакалаврського) рівня.

Фактична мінімальна кількість слухачів при якій відкривається дисципліна вільного вибору визначається за результатами аналізу сформованих груп.

6.7 В разі якщо дисципліна вільного вибору не відкривається, то всі невідкриті навчальні дисципліни вільного вибору блокуються на планований навчальний рік, а здобувачам вищої освіти пропонується перелік вже сформованих курсів для повторного вибору протягом наступних 5 днів після отримання відповідного повідомлення.

6.8 Здобувач вищої освіти, який із поважної причини (академічна мобільність, хвороба, технічні складності зв'язку тощо), своєчасно не визначився із дисциплінами вільного вибору, має право визначитися протягом першого робочого тижня після того, як він приступив до навчання, використовуючи перелік вже сформованих курсів.

6.9 Остаточні списки слухачів, що будуть вивчати конкретну дисципліну вільного вибору мають бути сформовані Центральним навчально-методичним центром та передані до деканатів не пізніше:

- 15 червня для здобувачів вищої освіти, що навчаються на другому та третьому курсах першого (бакалаврського) рівня та на першому курсі другого (магістерського) та третього (доктора філософії) рівня;

- четвертого навчального тижня осіннього семестру для здобувачів першого курсу другого (магістерського) рівня та другого курсу першого (бакалаврського) рівня підготовки.

6.10 Здобувач вищої освіти має розуміти що кожна дисципліна вільного вибору має також обмеження по максимальній чисельності слухачів, тому при здійсненні вибору важливо звертати на це увагу, оскільки запис на певну дисципліну вільного вибору може бути припинений раніше строків зазначених в пунктах 6.5 і 6.9 за умови досягнення верхньої границі чисельності слухачів.

6.11 В осінньому навчальному семестрі внесення в розклад занять дисциплін вільного вибору має відбутися не пізніше 5-го тижня.

6.12 Після формування списків здобувачів вищої освіти в прив'язці до обраних дисциплін вільного вибору, здобувач в тижневий строк особисто вносить інформацію до електронної форми індивідуального плану здобувача вищої освіти, роздруковує та ставить особистий підпис погодження з переліком всіх дисциплін на планований навчальний рік у відповідності до «Положення про індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля».

Роздрукований та підписаний індивідуальний план здобувач вищої освіти передає в деканат для зберігання протягом всього строку навчання.

6.13 Здобувач вищої освіти в односторонньому порядку не може відмовитись від вивчення обраних дисциплін вільного вибору. Самочинна відмова від вивчення курсу тягне за собою академічну заборгованість, за що здобувач може бути відрахований з університету.

6.14 Зміна здобувачем вищої освіти свого вибору освітніх компонент після затвердження індивідуального плану здобувача вищої освіти можлива лише у виключних випадках за письмовим дозволом декана факультету (директора ННІ).